

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی سمنان
دانشکده بهداشت دامغان
گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار

رسالت ، چشم انداز و برنامه‌های راهبردی گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار

۱۴۰۴ - ۱۴۰۶

بهار ۱۴۰۴

تاریخچه گروه بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار

گروه بهداشت حرفه‌ای دانشکده بهداشت در سال ۱۳۷۳ فعالیت خویش را با آموزش در مقطع کاردانی بهداشت حرفه‌ای آغاز نمود. در سال ۱۳۸۷ با ارتقاء گروه مجوز برگزاری دوره کارشناسی بهداشت حرفه‌ای نیز اخذ گردید. متناسب با نیازهای منطقه و جامعه در حال رشد و افزایش تعداد و تنوع آلاینده‌های منتشره در محیط‌های شغلی و صنعتی زمینه فعالیت گروه نیز در قالب قراردادهای و تفاهم‌نامه‌ها افزایش یافته است. همچنین با توجه به توسعه صنعتی منطقه و در جهت پاسخگویی به شرایط جدید، توسعه گروه شامل اخذ مجوز رشته‌های جدید و تحصیلات تکمیلی ضروری می‌نماید.

دورنما (چشم‌انداز) گروه:

گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار درصدد است با استعانت از الطاف خداوند متعال و تلاش و همت اعضای گروه، ضمن حفظ جایگاه خود به‌عنوان یکی از گروه‌های منسجم و کارآمد در سطح دانشگاه علوم پزشکی سمنان در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی، به‌عنوان یکی از گروه‌های مطرح در زمینه آموزشی و پژوهشی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار در سطح کشور و به‌ویژه در دانشگاه‌های کلان منطقه یک شود. همچنین این گروه درصدد دارد که با کسب دانش روز، گسترش و تعمیق پژوهش در حیطه ایمنی و بهداشت کار با تربیت نیروی انسانی کارآمد، در ارتقای سطح سلامت و ایمنی نیروی انسانی شاغل در واحدهای صنعتی کشور به‌عنوان محور توسعه پایدار، گام‌های مؤثری برداشته، مایه افتخار و سربلندی ملت خویش باشد. لذا در این راستا توسعه کمی و کیفی گروه از نظر آموزشی و پژوهشی و توسعه تحصیلات تکمیلی مدنظر خواهد بود.

مأموریت گروه:

گروه آموزشی مهندسی بهداشت حرفه‌ای دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی سمنان در تلاش است با استفاده از یافته‌های علمی و انجام پژوهش در حیطه‌های سلامت، ایمنی محیط کار و با تکیه بر ارزش‌های اخلاقی نظیر تکریم و احترام ارباب‌رجوع، حفظ شئون و ارزش‌های اسلامی در محیط کار، قانون مداری، مشارکت‌جویی و کیفیت محوری و همچنین با استفاده از روش‌های نوین و کارآمد تدریس ضمن ارتقاء توانمندی اعضای هیئت‌علمی و کارشناسان با تربیت دانش‌آموختگانی کارآمد سهمی در پیشبرد آموزش بهداشت حرفه‌ای و به‌تبع آن ارتقاء کمی و کیفی سطح سلامت و ایمنی محیط کار ایفا نماید.

از این رو، مهم‌ترین مأموریت گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای دانشکده بهداشت، تربیت دانش‌آموختگانی است که قادرند با پیش‌بینی، ارزیابی و کنترل عوامل مخاطره‌زایی محیط کار، سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی نیروی کار را در سطح ملی تا بالاترین سطح ممکن تأمین نموده و توسعه دانش بهداشت حرفه‌ای را در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی از طریق انجام فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و خدماتی انجام دهند.

راهبرد گروه:

با توجه به توان بالقوه دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی سمنان و وجود همکاران هیئت‌علمی متخصص، کادر کارشناسی توانمند و امکانات و تجهیزات مناسب در گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای، تربیت نیروی انسانی متخصص و انجام پژوهش‌های علمی کاربردی و ارائه خدمات مبتنی بر نیاز از اهم راهبردهای گروه محسوب می‌گردد. بر این اساس، گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای جهت‌گیری کلان خود را حرکت به سوی سالم‌سازی محیط کار، ارتقاء بهره‌وری و کمک در امر دستیابی به رفاه اجتماعی با تکیه بر توان داخلی خود و استفاده از فرصت‌های بیرونی تعریف نموده است.

اهداف و فعالیت‌های اجرایی گروه:

۱- توسعه و ارتقای رشته‌های آموزشی

- تأسیس رشته کارشناسی ارشد بهداشت حرفه‌ای
- درخواست برای تعمیر، خرید، و بروز رسانی وسایل آزمایشگاهی موردنیاز با توجه به برنامه آموزشی رشته‌های تخصصی
- توسعه فضای فیزیکی آزمایشگاهی تخصصی
- درخواست برای شرکت در آموزش‌های تخصصی رشته مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار
- بازدید از گروه‌های آموزشی پیشرو در امر آموزش و پژوهش در مهندسی بهداشت حرفه‌ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور مانند همدان، شیراز و تهران
- توسعه کمی و کیفی امکانات آموزشی و پژوهشی گروه

۲- بهبود همکاری درون بخشی و برون بخشی و ارتباطات بین‌المللی:

- برقراری ارتباط موثر گروه بهداشت حرفه‌ای با واحد امور بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی سمنان

- فراهم نمودن فرصت‌های حضور در دوره‌های تخصصی رشته مهندسی بهداشت حرفه‌ای و فرصت‌های مطالعاتی

- برقراری ارتباط موثر با بورد بهداشت حرفه‌ای و گروه‌های آموزشی پیشرو در امر آموزش و پژوهش مهندسی بهداشت حرفه‌ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
- همکاری با دانشگاه‌های بزرگ کشور در زمینه تحقیقات مشترک، تبادل دانشجو

۳- بازنگری در برنامه‌های آموزشی گروه با توجه به شرایط منطقه استان سمنان از نظر

فعالیت‌های صنعتی و حرکت به سوی فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و ارائه خدمات هوشمند

- توانمندسازی اعضای هیئت‌علمی در تدوین محتوای آموزشی تخصصی و ارائه آموزش‌های نوین از راه دور
- ارائه خدمات آموزش تخصصی از راه دور
- ارتقاء مستمر کیفیت آموزشی
- افزایش کمی و کیفی تحقیقات مبتنی بر نیاز منطقه
- ارتباط مناسب و هدفمند با ذینفع‌ها
- تأمین نیروی انسانی متخصص موردنیاز

۴- شناسایی و کنترل آلاینده‌ها و مخاطرات ایمنی و بهداشت شغلی محیط کار

- شناخت و به‌کارگیری وسایل، تجهیزات سنجش و اندازه‌گیری عوامل زیان‌آور محیط‌های کار
- طراحی دستگاه‌های کنترل عوامل مخاطره‌آمیز محیط کار
- آشنایی با روش‌های ارزشیابی و مدیریت بهداشت حرفه‌ای و ایمنی
- توسعه کمی و کیفی نیروی انسانی گروه، اعم از اعضای هیئت‌علمی و کارشناسان آزمایشگاه
- فراهم کردن و ساده کردن مسیر همکاری‌های آموزشی و پژوهشی با صنایع موجود در استان (یا به‌عبارت‌دیگر فعال نمودن دفتر ارتباط با صنعت) مستقر در دانشکده بهداشت دامغان، که این کار در صورت موفقیت باعث تأمین بودجه برای توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌ها و غیره نیز خواهد شد. در این مسیر فعالیت‌های تبلیغاتی مانند برگزاری کارگاه‌های رایگان در کنار کارگاه‌های آموزشی غیر رایگان مؤثر خواهد بود.
- ایجاد مسیرهای همکاری با صدا و سیما استان در جهت شناساندن رشته مهندسی بهداشت حرفه‌ای، گذاشتن برنامه‌های آموزشی مرتبط با ایمنی و بهداشت حرفه‌ای که برای همه افراد عادی جامعه نیز قابل استفاده باشد. از این طریق راهی برای برقراری ارتباط با صنایع نیز فراهم می‌شود.

۵- توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های بهداشت حرفه‌ای شامل آزمایشگاه عوامل فیزیکی، عوامل شیمیایی، ایمنی و ارگونومی و نیز دانش‌های نوین

- تجهیز و خرید دستگاه‌های آزمایشگاه عوامل شیمیایی شامل پمپ نمونه‌برداری، تونل باد، کوچک و ...
- تجهیز و خرید دستگاه‌های آزمایشگاه عوامل فیزیکی شامل دستگاه سنجش ارتعاش، صدا و ...
- تجهیز و خرید دستگاه‌های آزمایشگاه ایمنی شامل نمونه بردار گازهای قابل اشتعال و انفجار، کپسول‌های اطفاء حریق، تجهیزات حفاظت فردی و ...
- تجهیز و خرید دستگاه‌های آزمایشگاه ارگونومی شامل نرم‌افزارهای آزمون عملکرد شناختی، شیب‌سنج، نیروسنج و ...

تحلیل محیطی:

الف- محیط داخلی

• نقاط قوت:

- S1: حمایت مسئولین دانشگاه و دانشکده از گروه
- S2: وجود مرکز تحقیقات فن‌آوری‌های نوین بهداشتی در دانشکده و امکان استفاده از ظرفیت‌های این مرکز
- S3: وجود دانشگاه دامغان و دانشگاه آزاد و امکان استفاده از ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی این مراکز جهت انجام تحقیقات مشترک و تأسیس رشته‌های بین‌رشته‌ای جدید
- S4: امکان تعامل و همکاری خوب با معاونت بهداشتی دانشگاه و مراکز بهداشت
- S5: امکان و توانایی فنی و آموزشی جهت برگزاری کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی در سطح دانشکده
- S6: وجود آزمایشگاه جامع تحقیقاتی در دانشگاه
- S7: حضور اعضای هیئت‌علمی به‌صورت تمام

• نقاط ضعف:

- W1: عدم تخصیص بودجه کافی جهت خرید تجهیزات آزمایشگاهی و تجهیز آزمایشگاه‌های گروه

W2: عدم تخصیص بودجه کافی جهت انجام طرح‌های پژوهشی

W3: عدم وجود کارشناسان کافی در گروه و آزمایشگاه

W4: محدود بودن و تعداد کم صنایع شهرستان و عدم امکان برگزاری مطلوب واحدهای کارآموزی و کارورزی

ب- محیط خارجی

• فرصت‌ها

O1: امکان همکاری و ارتباط پویا با سایر دانشگاه‌های چون دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، دانشگاه دامغان و دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

O2: تعامل و همکاری مناسب با گروه‌های موجود در دانشکده شامل گروه آموزش و ارتقاء سلامت، گروه مهندسی بهداشت محیط و بخش سلامت در بلایا

O3: وجود زمینه‌های تحقیقاتی جهت رفع مشکلات عمده بهداشتی و ایمنی در سطح صنایع منطقه

• تهدیدها

T1: تداخل وظایف گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار با سایر رشته‌های هم‌ارز چون ایمنی، بهداشت و محیط زیست (HSE) و بهداشت و ایمنی در واحدهای صنفی و توسعه این رشته‌ها در دانشگاه‌ها چون دانشگاه جامع کاربردی بدون وجود زیرساخت‌های فنی و آموزشی

T2: ارتباط ناکافی صنعت و دانشگاه

T3: اقماری بودن دانشکده و دشواری استفاده از امکانات آموزشی و پژوهشی مجتمع آموزشی دانشگاه به علت بعد مسافت

T4: قرار نداشتن برنامه‌های ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در اولویت‌های اصلی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

• ارزشها

- رعایت اصول اخلاقی و حفظ ارزش‌های انسانی

- تعهد و مسئولیت پذیری، رعایت نظم و انضباط عدالت
- تکریم اساتید، کارکنان و دانشجویان

• ذینفعان:

- ذینفعان داخلی:
 - اعضای هیات علمی گروه
 - دانشجویان و کارشناسان
- ذینفعان خارجی:
 - صنایع منطقه
 - اداره کار، رفاه و امور اجتماعی
 - معاونت بهداشتی دانشگاه، مرکز بهداشت، بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی درمانی

اعضای گروه آموزشی مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

خانم دکتر دامیار

خانم دکتر حسین آبادی

خانم دکتر فرین فاطمی

دکتر علیرضا دهدشتی

دکتر حسن ایروانی

آقای دکتر عسکری پور (مدیر گروه)